

Góc Phố Chợ Đồi

An-Tiên MAI-LÝ-CANG

Chỉ có những con người vô cảm, thì mới có thể đành lòng đứng ngó đứng đứng trước cảnh tượng của hai em bé tuổi còn quá nhỏ đang xô xát nhau đến xước da, để giành giật cho được một trái cam rớt ở bên lề đường. Vậy mà tiếng quát của tôi kêu to lên như vậy mà cũng vẫn không làm cho ai để ý, để nhào vô ngăn cản phụ. Có thể những người chung quanh nơi ấy đã từng trông thấy cái cảnh này nhàm lắm rồi, hoặc thời buổi này chuyện ai nấy lo chớ nên xen vào mà mắc ách! Tôi không biết mấy em này nguyên quán ở đâu, rồi lát nữa chúng nó sẽ làm gì ở giữa cái chợ đồi khốn khổ thế này! Nhìn chúng nó lem luốc, bơ phờ tôi đoán rằng có thể mấy ngày nay chúng đã bị mất ngủ cũng như bị thiếu ăn rất nhiều. Tôi muốn kêu chúng nó lại để biếu cho một cái gì nhưng rồi sự tĩnh lại ngay, vì biết mình có cái gì đâu để mà cho với biếu. Tuy nhiên, tôi cũng không bỏ lỡ cơ hội để làm như kẻ vô tình rảo bước đi theo, để tò mò quan sát thử xem sau trận thư hùng vì trái cam thì chúng nó sẽ làm gì?

Trái lại về phần hai đứa bé, sau khi phân tranh thắng bại cầm trên tay được chiến lợi phẩm rồi thì lại sáp nhau vừa tiếp tục bước đi vừa bóc bỏ vỏ cam xuống vệ đường. Đoạn chúng bứt trái cam chia nhau bỏ vô miệng, ngón nhai một cách ngon lành.

- Mày mệt thì mày ăn thêm múi này đi!

Tiếng nói đó phát ra từ trong miệng của một đứa hơi nhỏ tuổi hơn, làm cho tôi nghe được mà cảm động vô cùng! Khi này, thấy chúng nó xô qua đẩy lại vì miếng ăn thì không những tôi mà còn có thể thêm nhiều người khác không khéo lại tưởng lầm rằng mình đang chứng kiến một đoạn phim trường chiếu về cảnh giữa bầy thú vật cấu xé nhau khi tìm thấy được con mồi. Liên tiếp theo những tháng ngày dài sau đó hể cứ mỗi lần có dịp đi ngang qua khúc lộ kia, thì tôi không quên tò mò đảo mắt dòm quanh xem coi có tìm thấy được hình bóng của hai đứa trẻ kia nữa không, nhưng tôi lại thấy vô ích đi thôi về chuyện bắt thăm hơi đó. Và trước mặt tôi bây giờ, là dòng thác xe cộ dày đặc trên đường đang bắt buộc tôi phải tập trung tinh thần. Và gần như muốn nín thở, để can đảm băng ngang qua đường vừa lo sợ tránh không khỏi được một tai nạn giao thông có thể bất ngờ sẽ xảy ra trong nháy mắt.

Ở thời buổi này, mà hể thấy ai còn còng lưng trên chiếc xe đạp để làm phương tiện di chuyển đi kiếm ăn hằng ngày trong thành phố, thì chắc chắn phải nói là họ thuộc thành phần lao động nghèo và như tôi đây chẳng hạn. Tuy nhiên, tôi cũng bớt đi được một phần nào về mặc cảm đó nhờ vì khi nhìn vào hình ảnh giống nhau của các anh chị sinh viên nghèo hằng ngày cũng đã từng thường xuyên sử dụng đến phương tiện cũ xưa này. Hơn thế nữa, tôi cũng vừa mới nghỉ học không bao lâu và cũng chưa tìm ra được một việc làm nào. Tôi phải nghỉ học vì lý do cha mẹ tôi không còn có đủ khả năng tài chánh, để lo cho cả bốn đứa con đi tới trường cùng một lúc. Là người chị cả, tôi quyết định hy sinh để từ bỏ sự tiếp tục đi theo con đường học vấn của mình, và tôi đã hết sức khổ tâm khi bắt buộc dĩ để phải phụ lòng thương yêu của cha mẹ từ lâu có ý muốn dành dụm bạc tiền, để đầu tư vào trí tuệ mong cho tôi sau này có cơ hội thành đạt được công danh.

Ở đây, tôi không dám đề cao về sự thông minh hiếu học và tinh thần quyết chí của mình. Là với lòng quả cảm sẵn có thì tôi sẽ thừa sức để làm cho cha mẹ hài lòng không uổng công nuôi dưỡng. Ngặt vì, mẹ tôi không may bị tai nạn giao thông mà mắc bệnh trầm kha. Cho nên, gia đình thiếu trước hụt sau, trong khi khả năng trí tuệ của ba tôi đào ra mỗi tháng chỉ có chừng ấy bạc tiền không đủ chi tiêu vào nhu cầu sinh kế gia đình, thì lòng dạ tôi còn có tinh thần nào để mà theo đuổi việc học. Từ ngày xin vào làm được một chân trong công ty bán hàng hoa nhựa, tôi thực sự hết sức lo lắng về thân phận tương lai của mình với công việc hằng ngày trong căn phòng bày biện đồ đạc ngổn ngang mà chỉ có hai người làm vất vả. Nhớ lại ngày hẹn đầu tiên trên đường đi đến công ty xin việc, tuy không khó khăn tìm ra được địa chỉ nhưng tôi

cũng đã phải nhờ đến một người hàng xóm đó chỉ giùm vì con hẻm quanh co, đứt đoạn. Khi đến nơi, tôi thấy văn phòng này nằm trong một căn nhà nhỏ cũ kỹ với lớp nước sơn ngả màu, và ông Giám Đốc tiếp tôi không ai khác hơn là người đã bước ra mở cửa mời tôi vô nhà nói chuyện đi sâu vào chi tiết.

Đại khái ông nói cho biết công ty này hoạt động như là hình thức làm việc dưới mái gia đình, khỏe làm thêm, mệt nghỉ sớm dù lương bổng và giờ giấc đã được ấn định thỏa thuận là như vậy. Vì cần tiền để phụ lo cùng cha mẹ cho nên tôi lướt qua nhanh mọi sự phân vân, bỡ ngỡ ngay từ phút ban đầu để chấp nhận hoàn toàn mọi điều kiện đó. Tuy nhiên, sau hai tháng làm việc với tinh thần dưới mái gia đình thì tôi thấy sức khỏe ngày một cứ giảm dần, vì làm việc quá sức lao động cho nên một hôm tôi đã mở lời xin được tăng lương để có tiền mà lo bồi dưỡng cho cơ thể. Yêu sách hợp tình, hợp lý của tôi đã được ông Giám Đốc này hứa là sẽ thông báo lại cho công ty quyết định rồi sẽ nói lại sau. Do vậy, tôi kiên nhẫn chờ đợi làm việc cực khổ thêm hai tháng nữa mà cũng không được trả lời.

Một hôm đang bê thùng đồ quá nặng làm cho tôi mất thăng bằng bị té tẹo gân cho nên bắt đầu đi đứng khó khăn, vậy mà tôi vẫn cứ mỗi ngày đạp xe đi làm vì sợ nghỉ ở nhà sẽ bị công ty trừ tiền. Tuy nhiên, cuối tháng đó thì tôi cũng chỉ được công ty trả lương ít hơn như thường lệ, cho nên tôi mới có ý định hỏi ý kiến của chị bạn làm chung để làm đơn xin khiếu nại, thì được dịp nghe chị hỏi:

- Em định làm đơn gì? Gởi cho ai? Ở đây chỉ có một ông chủ, thêm nữa là bà chủ với hai người nữa là chị với em mà thôi.

Tôi thắc mắc cướp lời:

- Ủa! Ở đây không phải là một công ty sao? Tại sao lại có chức Giám Đốc?

Thấy tôi có vẻ không hiểu gì, chị liền móc trong bóp ra một xấp các giới thiệu rồi nói luôn một mạch:

- Em coi đi, bây giờ tiệm tùng lớn nhỏ nào cũng có giám đốc, công ty hết. Đó, cái tiệm giặt ủi nhỏ xíu không đủ chỗ cho hai người đứng ngay tại đầu ngõ hẻm bước ra ngoài đường lớn đó cũng có tám các giới thiệu này in rõ hai chữ cái tên công ty của nó. Còn cái ông chạy mồi cho thợ may để kiếm hoa hồng mà hồi trước chị làm ở đó cũng có tám các này đề tên ông làm Giám-Đốc công ty giao dịch hàng may mặc. Có thêm tám các này đây, người thâu đồ rác một vài cái hẻm đã tự giới thiệu mình là Giám-Đốc công ty tư nhân xử lý môi trường.

Tôi nói:

- Vậy mà trước nay em cứ tưởng...!

- Tưởng cái gì? Chị ngắt lời, rồi chị nói luôn một hơi:

- Hai vợ chồng làm chạp tôm, bò vò viên bỏ mỗi chợ sống qua ngày cũng in các là công ty cung cấp đặc sản. Chồng làm Giám-Đốc, vợ làm chức Phó. Một nhóm thanh thiếu niên thất nghiệp họp nhau thành lập công ty cung cấp việc làm, nghe ra chẳng chạp làm sao! Bây giờ nhãn hiệu Công ty với chức Giám đốc đầy đường, ở đâu cũng có, ai muốn xưng hô cách nào cũng được mà cũng không cần phải có trình độ học thức chi cả. Thậm chí, trong thời buổi bây giờ lại còn có chuyện móc ngoặc lừa đảo lợi dụng Ngân Hàng, để dám đưa một bà bán hột vịt lộn với trình độ chỉ biết có ký tên vào làm tới chức Phó Giám Đốc trong một phần hành trách nhiệm quan trọng nữa! Còn bây giờ, trở lại cái công ty mà chị em mình đang làm đây cũng vậy, tám bằng bằng gang tay trước cửa đó bộ em không thấy sao?

Thì ra là vậy! Chính ngày đầu tiên tìm đến xin việc làm ở địa chỉ tại xóm lao động này, lúc tới nơi nhìn thấy tám bằng rỉ sét nhỏ xíu đề hai chữ công ty đọc ra nghe oai như vậy, khiến cho tôi không khỏi ngỡ ngàng muốn quay lại bỏ đi. Nhưng rồi lại nghĩ, hay là mình cứ vào xem thử ra sao, vì nếu không thích thì mình đi luôn chớ có hại gì. Và sau mấy tiếng chuông reo lên, thì từ bên trong có một người trạc chừng trên ba mươi tuổi đang bước ra mở cửa rước tôi vào nhà nói cho biết về nhu cầu cần gấp của công ty. Sau câu chuyện vài phút, thì tôi mới biết ông ấy chính là Giám-Đốc cái công ty "Hoa Nhựa" đại tí hơn này.

Trở lại vấn đề có ý xin được tăng lương, thì lúc bấy giờ biết tôi đang buồn vì thất vọng cho nên chị bạn làm chung liền nói thêm mấy lời an ủi. Ngụ ý là để cho tôi bình tĩnh lấy lại nghị lực tinh thần, để mà tiếp tục làm thêm được ngày nào hay ngày nấy. Thành thật mà nói, đối với tôi thì đi làm công chuyện trong một môi trường như thế này là không thích hợp, dù cho tôi là người học hành biết chẳng tới đâu. Tuy nhiên, tôi cũng không thích đi tìm việc làm qua các dịch vụ của những trung gian giới thiệu chỉ vì lý do thành kiến tâm lý khác lạ, có thể sai lầm của bản thân cuộc đời mình. Và lại, nếu tôi còn nhớ đúng, thì đã mấy lần có lẽ chắc tại tôi vô phúc quá cho nên gặp toàn những chuyện không may. Nhưng có lẽ cái câu chuyện kẻ ăn mồm người khát nước mới ngày nào đã làm cho lòng tôi phải bị giày vò, ân hận suốt cả cuộc đời. Bình thường tôi rất ghét tính tham, thế mà đạo ấy chính tôi là thủ phạm mà không bị chủ nhà nghi ngờ, trái lại còn được họ cố tình đổ lỗi cho kẻ khác.

Số là trung tâm môi giới việc làm có gởi tôi, và một cô gái nữa cùng vào làm việc cho một gia đình. Chưa được một tuần, thì có chuyện bà chủ nhà kêu lên nói là sáng hôm qua bà đã làm mất hai tờ giấy bạc mệnh giá

năm trăm nghìn đồng. Bà kiếm mãi không ra, rồi bắt đầu nghi cho đưa con gái làm chung với tôi ăn cắp. Sở dĩ tôi biết bà làm để nghi oan cho nó, là chỉ vì vấn đề tâm lý bởi tính tình khác lạ của con nhỏ này. Nhà nó nghèo, mẹ nó bệnh nặng cho nên khi có dịp gặp ai thì nó thường hay cứ buồn rầu kể lể sự tình, hầu để cho vui đi tình thương nhớ mẹ. Hơn nữa, khi bắt đầu quen được với ai, thì nó thường hay có tật mượn tiền không phải để xài riêng, mà mục đích là chỉ để dành mua thuốc thang chữa bệnh cho mẹ của nó đang mang căn bệnh hiểm nghèo.

Trái lại về phần tôi trong sáng ngày hôm ấy, khi đang làm bồn phận lau nhà thì đã tình cờ tìm thấy hai tờ giấy bạc có mệnh giá lớn này liền lượm lên định nói cho chủ nhà biết. Tuy nhiên, không hiểu sao đầu óc tôi lúc đó tự dưng lại nhìn thấy hình ảnh người mẹ hiền đang nằm co quắp vì thiếu thuốc men. Vì thế cho nên, tôi đành bấm bụng làm liều để nhét ngay nó vào túi áo của mình. Và cuối tháng đó, thì chủ nhà cho con nhỏ làm chung với tôi thôi việc. Sự kiện này làm cho lương tâm của tôi bị cắn rứt vô cùng, nhiều khi tôi có ý định nói ra sự thật nhưng do bởi tôi quá hèn nhát vì không có đủ đức tính can đảm. Còn những trường hợp khác, là tôi đã từng được dịch vụ giới thiệu vào làm ô sin theo kiểu trả công giờ để lo chăm sóc cho những gia đình có thân nhân mắc bệnh tâm thần mà tôi rất sợ hãi. Hoặc rơi vào những gia đình có người vốn có máu dê, thường hay lợi dụng cọ quẹt đụng vào thân thể làm cho tôi thật là khó chịu, bức mình. Thậm chí, có khi say sưa thì đã mưu toan tấn công tình dục với tôi, vì họ biết rằng tôi đang cần có việc làm để kiếm tiền đem về mua thuốc thang cho mẹ.

Chuyện này xảy ra trước khi có phong trào "Me Too" lây lan đến VN, khuyến khích phổ biến mọi hành vi được cáo buộc coi như là quấy rối và lạm dụng về tình dục của người phụ nữ. Cho nên, trong hoàn cảnh vô phước cô đơn vào lúc bấy giờ thì tôi có ý nghĩ rằng thà tốt hơn hết, là mình nên im lặng, và cũng để quên đi tất cả những chuyện gì đã xảy ra như sau khi vừa phải bị trải qua một cơn ác mộng mà thôi.

Phong trào "Me Too"

Tuy nhiên, hầu hết tất cả những câu chuyện này thì trước nay tôi chưa hề hé miệng nói với ai một lời. Nhất là với mẹ tôi, vì lúc nào bà cũng an lòng và thường đặt quá nhiều niềm tin may mắn sẽ đến với đứa con gái của bà từ nào giờ vốn có lòng dạ thật thà trước sau như một. Thực ra, có phải tôi là người có đức tính thật thà theo như sự nhận xét của mẹ tôi không! Dám mong có kẻ từ tâm lượng thứ giải thích giúp cho về cái tình huống khó xử của tôi trong ngày, mà hôm đó, tôi có lượm được hai tờ giấy bạc mệnh giá năm trăm nghìn đồng! Là vì thương mẹ đang bệnh hoạn ở nhà không có đầy đủ tiền bạc để lo việc thuốc thang, cho nên tôi đành phải trở thành đứa tham lam để rồi vô tình có nhân tâm làm hại cho kẻ khác. Dù sao, thì trong đầu óc của tôi cũng vẫn không sao có thể tránh khỏi nỗi ám ảnh cho một kịch bản có thể xảy ra. Là nếu trường hợp người mẹ bệnh hoạn của con nhỏ kia có mệnh hệ gì trong khi nó đang bị lêu bêu thất nghiệp, thì lương tâm của tôi biết phải xử trí ra sao để cho vui được sự đau khổ cứ mãi tiếp tục giày vò.

Riêng về phần bệnh hoạn của mẹ tôi bị bệnh liệt chân đi đứng khó khăn, và từ thời gian qua từng làm khổ chồng con cho nên bà rất buồn. Cách đây không lâu, có một nhóm người bắt lương trong tổ chức công nghệ ăn xin lần mò tìm đến gợi ý tìm việc làm cho bà. Và ra hợp đồng miệng, là sẽ trả tiền bằng với số lương ngang hàng tối thiểu của một công nhân viên làm trong các công ty xí nghiệp vào thời điểm bấy giờ. Tuy nhiên, sau khi bị ba tôi phản đối kịch liệt thì bà nói:

- Bốn triệu rưỡi một tháng, mỗi tháng làm chỉ có 25 ngày. Hằng ngày có xe hơi đưa rước ra đó vừa ngồi, vừa ôm đứa con nít kèm theo của họ, vừa xin tiền, vừa coi xe cộ và người ta qua lại cũng đỡ buồn.

Ba tôi đáp:

- Tôi thông cảm cho hoàn cảnh của bà sau ngày bị tai nạn giao thông đã trở thành người khuyết tật, với khả năng bất khiển dụng trong mọi sự đi đứng. Nhưng, nhân cách của bà để ở đâu khi đi làm nghề ăn mày trên đường phố có đông người qua lại. Hơn nữa, sao bà dễ tin lời nói của phường lưu manh, bóc lột, gạt gẫm chuyên nghề chặn dất ăn xin trong thời buổi này...

Mẹ tôi ngắt lời, bà nói:

- Đây, ông đọc báo xem. Rồi bà mở ra trang báo đọc một mạch như sau:

- Ngã tư Xã Đàn - Lê Duẩn, sáng 6 tháng 3 năm 2019, Trung tâm bảo trợ xã hội 1, TP Hà Nội thu gom 2 đối tượng ăn xin. Người phụ nữ giữ đứa bé trên đùi, trả lời Đội trật tự xã hội bằng giọng địa phương.

- Bà chủ thuê chị thế nào?
- Một tháng được 4 triệu rưỡi, cuối tháng trả.
- Đứa trẻ con này có được trả tiền không?
- Cũng bằng mẹ.
- Mỗi ngày chị xin được bao nhiêu tiền?
- Sáng đi sớm được 1 triệu. Tháng làm 25 ngày.

Khi mẹ tôi vừa ngưng đọc đến đây, thì ba tôi nói:

- Bà có con nít đâu mà ôm?

Mẹ tôi đáp:

- Con nít thì họ thuê của người khác và trả tiền cho mẹ nó! Họ đặt mình ngồi tại chỗ tốt, có đông người qua lại mới xin được nhiều tiền! Bốn triệu rưỡi một tháng, gần bằng phần ba số tiền trọn gói của ông chạy việc chuyên nghiệp và chạy Honda ôm kiếm thêm trong một tháng 30 ngày...

Ba tôi ngắt lời, ông nói:

- Mấy tháng trước đây, trên đường về nhà thì tôi có chở bà đi ngang qua bên hông chợ Thái-Bình, đường Phạm Ngũ Lão khu Tây ba lô. Lúc đó, thì cũng có một ông khuyết tật còn da bọc xương nằm trong tổ chức của bọn lưu manh chặn dất ăn xin cả năm ngồi gật gù giơ tay xin tiền, thì bà từng lộ vẻ thương hại nói rằng thà chết còn sướng hơn!

Khi ba tôi vừa nói đến đây thì mẹ tôi liền rút lời, và bà nói:

- Nãy giờ nói cho ông và mấy đứa con nghe vậy thôi, chứ tôi không đến nỗi nào. Tại vì lúc trong nhà túng quẫn thiếu bạc tiền, cho nên tôi mới muốn nói tới chuyện ăn mày mượn mà cũng có được lương cao như vậy thôi! Trong hiện tại, tôi đã được tuyển chọn vào làm trong một siêu thị rất khang trang. Và hằng ngày, tôi có rất nhiều bạn đồng nghiệp cùng làm

*Một người già ăn mày tại Hà Nội
(Ảnh đặc biệt của Reuters)*

việc chung với nhau trong một tinh thần có ý thức trách nhiệm tập thể. Do vậy, mọi sự khinh xuất của cá nhân dù lớn nhỏ nào ở giữa chốn đông người thì cũng đều khó mà thoát qua cho khỏi được cặp mắt của bất cứ một ai. Và tôi cũng đâu đến nỗi ngu ngơ, để màng tới những chuyện may mắn tự nhiên từ ở trên trời rơi xuống, để được lợi cho mình mà có hại cho người như trường hợp đã xảy ra dạo nọ. Hơn thế nữa, tôi đang có công ăn việc làm ổn định, có đồng nghiệp vui vẻ chuyện trò khi có chút thời gian xả hơi, và hằng ngày có dịp nhìn thấy cảnh sinh hoạt nhộn nhịp nơi siêu thị trộn pha với nhiều hình ảnh sắc màu của đủ loại thành phần khách hàng. Họ vừa đẩy xe đi lục lọi kiếm hàng, và mỗi người là có một loại âm thanh thay nhau phát ra không ngắt! Còn trong môi trường làm việc chung chạ ở nơi đây, tôi có quen với một người bạn trai hiền lành dễ tính nhưng không có nghĩa là anh là người kém hiểu biết! Ngược lại, tôi được hiểu anh là một con người học thức thông minh, khiêm nhường, sống hòa đồng với tất cả đồng nghiệp, và do vậy cho nên tôi cũng thích có nhiều dịp để tâm sự bạn bè tình cảm với nhau. Một hôm nhân cơ hội trong lúc hai đứa có dịp làm chung trong một khâu đóng hàng chỉ sử dụng cơ bắp, thì tôi lợi dụng chút thời gian ngắn hỏi anh:

- Tại sao anh không đi kiếm việc làm ở chỗ khác?

Anh đáp:

- Không dễ đâu trong lúc này. Tôi vừa học xong mới ra trường cần ngay có việc làm tạm thời để xoay trở!

Tôi nói và hỏi tiếp:

- Trường hợp của em cũng hơi giống như anh một chút nhưng cũng tại vì lúc trước cha mẹ em không biết cách len lỏi làm giàu cho con cái nhờ! Theo ý anh thì em nói như vậy có đúng nghĩa không, hay là tại cha mẹ em quá tệ không có khả năng làm kinh tế để có được nhiều tiền như nhiều người trong thời buổi bây giờ?

Anh đáp:

- Em nói như vậy là đúng mà cũng là sai! Đúng, là vì em nói theo hoàn cảnh thực thực tế. Còn sai, là vì em nói không theo như sự kiện. Biết đâu cha mẹ em vô phước không may phải bị rơi vào trường hợp lực bất tòng tâm bị thất bại trong công việc mánh khéo làm ăn thường được người đời ví von nơi chợ đời, thì thương trường cũng là chiến trường...

Tôi chặn lời anh và nói:

- Dầu sao, nếu như vào hồi đó mà cha mẹ em có cơ may thành công trên con đường sự nghiệp thì chắc chắn giờ này em còn cấp sách đến trường. Em có con nhỏ bạn không biết gia đình nó làm ăn nghề gì mà bỗng dưng phát giàu ra, và đi mua nhà, mua xe tốt quá! Không biết bây giờ thì họ sẽ dự tính đem tiền bạc đó để dùng vào làm việc gì nữa đây nhưng em nghe nó nói sơ qua, thì cha mẹ nó sắp sửa đi làm từ thiện.

Anh nghe đến đây thì tiếp lời:

- Ngoại trừ những loại người tiền của chỉ có một cách mà nói một đồng hay những hạng người móc ngoặc làm giàu phi pháp, ích kỷ cá nhân. Còn lại, những kẻ có sự nghiệp lớn lao thực sự do chính bàn tay sạch của họ làm ra thì cần phải được xã hội khuyến khích, hoan nghinh... Hơn thế nữa, nếu lương tâm của họ là người còn biết đạo làm doanh nhân, biết tìm dịp để trả ơn cho xã hội thì lại càng quý hóa hơn và có gì cảm phục cho bằng!

Ký túc xá "Cỏ May" là một biểu tượng tinh thần cao quý của nhà hảo tâm Phạm Văn Bên, chủ doanh nghiệp ở Đồng-Tháp đã bỏ ra khoảng 40 tỉ đồng (thời bấy giờ) để xây dựng lên ở Hồ Chí Minh nhằm vào mục đích giúp đỡ sinh viên nghèo hiếu học

Trở lại trách nhiệm của tôi bây giờ là phải làm tròn công việc cho xứng đáng với đồng lương dù nhiều, dù ít mà tôi đã chấp nhận cầm bút ký hợp đồng. Và bổn phận của tôi hiện giờ, là phải cố gắng ráng sức tiếp tay với ba tôi để kiếm tiền nuôi mẹ, nuôi các em vì chúng nó còn nhỏ tuổi lắm. Do vậy, nhiều khi đang lúc làm việc mà tôi cũng rất thường hay lo nghĩ về thân phận tương lai chúng nó không biết rồi đây sẽ ra sao, vì đầu óc tôi luôn luôn bị ám ảnh bởi cái hình dáng bơ phờ của hai đứa trẻ lang thang đã giành giật với nhau cho được một trái cam mới hời nào. Tuy nhiên, có điều mà tôi nhìn nhận là các em của mình rất là ngoan và có tinh thần hiếu học. Lúc nào chúng cũng thường hay nhắc đến hình ảnh về những tấm gương làm rạng danh tuổi trẻ VN trên đấu trường trí tuệ thế giới trong năm vừa qua. Trừ một sự kiện phạm trường quy, thì siêu trí tuệ VN đã oanh liệt cả chiến thắng trước các đối thủ bậc thầy quốc tế đến từ Nhật- Bản và Đức.

Và mới đây, khi cơn đại dịch Covid 19 bắt đầu bùng phát lan tràn ra ở khắp nơi trên thế giới thì chúng học thuộc lòng bài hát "Ghen Cô Vy" <1>, và luyện tập nhún nhảy theo vũ điệu "Rửa tay" để nhắc nhở mẹ tôi thường xuyên rửa tay hoài cũng như phải đeo khẩu trang khi bước ra sân làm cho bà vui cười mắng yêu:

- Mẹ ở trong nhà tối ngày, có đi ra ngoài đường đâu mà phải rửa tay với đeo khẩu trang cho kỹ lưỡng như vậy!

Đêm nay, tôi viết vào trang nhật ký:

- Hỡi các em thương yêu của chị! Gia đình chúng ta tuy nghèo nhưng may mắn có phúc được còn cha mẹ. Dù căn bệnh trầm kha của mẹ từ lâu quá là một gánh nặng cho ba, nhưng chưa bao giờ ai được nghe ba mở lời than thở. Nay chị đã có được việc làm ổn định rồi, thì tới phiên các em cũng phải ráng cố công học tập sao cho được giỏi giang hơn chị, vì chị hứa là sẽ phụ ba mà đóng góp thêm vào ngân sách gia đình với tất cả những phương tiện nào mà chị làm ra được.

Tôi hiểu ba tôi từng thấu rõ được lòng dạ của đứa con mình, nhưng ngoài mặt thì ông làm như thể không hề được biết. Lý do, vì ông vừa được kết quả khám nghiệm cho biết là đang bị nhiễm một căn bệnh phổi cần phải được điều trị lâu dài, và ba đã cố ý giấu kín mọi người nhưng tôi vô tình được biết. Thương ba, tôi cũng giả bộ làm như không hiểu là ở trong nhà vừa đang có xảy ra một chuyện buồn. Tuy nhiên, tôi cũng không quên đề nghị với ba là phải thực tế để bắt đầu tổ chức lại mọi hình thức sinh hoạt dưới mái gia đình sao cho thích hợp với một hoàn cảnh tương lai đầy bất trắc.

Và từ lâu, tôi cũng thành thật đón chờ lắng nghe ý kiến của những người bạn chân tình có những lời khuyên.

An Tiêm MAI- LÝ- CANG
(Paris 10 – 05 - 2020)

<1> Một sáng tác nổi tiếng của nhạc sĩ Khắc-Hưng (Nguyễn), cùng với vũ điệu "Rửa tay" nhằm đề phòng trong mùa đại dịch Covid- 19 hiện đang được phổ biến trong nhiều quốc gia trên thế giới. Và từng đã được

giới thiệu trong chương trình truyền hình "Last Week Tonight with John Oliver" trên HBO. Bài hát "Ghen Cô Vy" hiện nay đã có phần phụ đề của hơn 20 thứ tiếng như là: Anh, Ả rập, Philippines, Trung Quốc, Hoà Lan, Phần Lan, Pháp, Đức, Hy Lạp, Ấn Độ, Ý, Đại Hàn, Nhật Bản, Ba Lan, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Thụy Điển v...v...

Sau đây là nguyên văn bản gốc của bài hát này:

Ghen Cô Vy

Dạo gần đây, có một virus rất hot
Tên của em ấy Corona
Em từ đâu? Quê của em ở Vũ Hán
Đang bình yên bỗng chợt thoát ra
Chắc chắn ta nên đề cao cảnh giác
Đừng để em ấy phát tán
Chắc chắn ta nên quyết tâm tự giác
Để dịch bệnh không bùng cháy lên
Cùng rửa tay xoa xoa xoa xoa đều
Đừng cho tay lên mắt mũi miệng
Và hạn chế đi ra nơi đông người
Đẩy lùi virus Corona Corona
Luôn nâng cao sức khỏe
Và vệ sinh không gian xung quanh mình
Cùng nâng cao ý thức của xã hội
Đẩy lùi virus Corona Corona
Tuy nhỏ bé, nhưng mà em rất tàn ác
Bao người phải chết vì chính em
Tuy rằng khó, nhưng toàn dân đang cố gắng
Không để em tiếp tục lớn thêm
Chắc chắn ta nên nâng cao cảnh giác
Đừng để em ấy phát tán
Chắc chắn ta nên quyết tâm tự giác
Để dịch bệnh không bùng cháy lên
Cùng rửa tay xoa xoa xoa xoa đều
Đừng cho tay lên mắt mũi miệng
Và hạn chế đi ra nơi đông người
Đẩy lùi virus Corona Corona
Luôn nâng cao sức khỏe
Và vệ sinh không gian xung quanh mình
Cùng nâng cao ý thức của xã hội
Đẩy lùi virus Corona Corona
Từng y bác sĩ luôn luôn hết lòng
Từng người công nhân hay dân văn phòng
Người dân nơi đâu cũng luôn sẵn lòng
Việt Nam ta quyết thắng bệnh dịch, thắng bệnh dịch
Hôm nay ta sẵn sàng
Thì ngày mai ta luôn luôn vững vàng
Dù gian nan nhưng con tim không màng
Việt Nam ta quyết thắng bệnh dịch, thắng bệnh dịch
(Khắc Hưng)